

Hrvatska redovnička konferencija
Novicijska škola
četvrtkom u 9:00
amdg.ffrz.hr → nastava

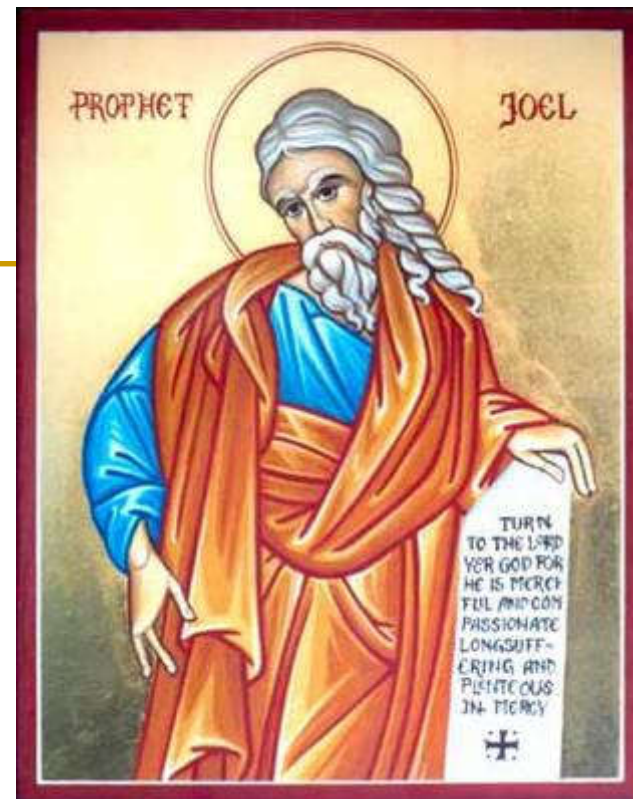
Proroci i Psalmi

amdg.ffrz.hr → nastava → HRK

Joel

יהוה + אל

2. prorok u Knjizi

Teolog Dana Gospodnjega

Jl 1,15; 2,1.11; 3,4; 4,14: יום יהוה

- “dan Gospodnji” prvi put u XII

3 ključna teksta: 2,13b; 3,1; 4,10

- “On je nježnost sama i milosrđe, spor na ljutnju, a bogat dobrotom” (usp. Izl 34,6)
 - + ražali se nad zlom (usp. Jon 4,2)
- “izlit ću Duha svojega na svako tijelo” (3,1)
 - Savez sa svakim tijelom (Post 9,17)
- “plug u mač, srp u koplje” (4,10)
 - Mač u plug, koplje u srp (Iz 2,4; Mih 4,3)

Sveti zbor (2,16; usp. 1,14; 2,15)

- **Posvetite zbor! (2,16)**
 - Trubite (2,1.15)
 - Zbor svečani (1,14; 2,15)
- **Riječ za sve 1,2s ↔ 2,21s**
 - Svi stanovnici (1,2.14; 2,1)
 - Do praunuka (1,3)
 - Tlo zemaljsko (2,21), zvijeri (22)
- **Riječ – čija? (1,6.19) usp. 1,1; 2,12**
 - “moja zemlja” (1,6; 4,2) “moja gora” (2,1)
– Božja Riječ
 - “Tebi vapim” 1,19 – prorok molitelj;
učitelj molitve (2,17):
 - Neka mole (svećenici): “Smiluj se...”

Saziv Božjega naroda

- **Otvoren poziv zajednici: 1,2s; 5.8; 2,12s; ⇔ 23.27:**
 - Čujte (1,2), recite (v3)
 - Plačite (v5.8)
 - Vratite-obratite se (2,12s)
 - ⇔ Radujte se (2,23)
 - ⇔ Znat ćete (2,27; 4,17)
- **Poseban poziv u 1,11.13:**
 - Poljodjelcima i vinogradarima (1,11)
 - Zbog plodova (11s)
 - Svećenicima 1,13 (usp. 1,9; 2,17)
 - Zbog žrtava (1,9.13 ⇔ 2,14)
- **Bogoslužno okupljanje (1,14; 2,15)**
 - U Hramu (1,14) – *post* (1,14; 2,15)

S. Dalí, Locusta et bruchus, Biblia Sacra 1964-67

Nevolja i spas

- **Napad opasnoga “Sjevernjaka” (2,20)**
 - *jak* narod (1,6; 2,2-10)
 - neviđen (2,2b usp. 1,2b)
 - Štetočine (1,4) → Božja vojska (2,11.25)
- **Narodi uokolo (4,11s)**
 - Tir i Sidon, Filistejci 4,4; Grci 4,6; Egipat, Edom 4,19
- **Suša i glad → obilje**
 - Loza i smokva (1,7.12 → 2,22)
 - Žito, vino, ulje (1,10 → 2,19)

S. Dali, Omnes gentes in valle Josaphat
Joel 3,21 (LXX), Biblia Sacra

- **Sveto znanje u 2,27; 4,17**
- **“Ja sam vaš Bog” – Savez**

Sveopći pogled

- Tlo zemaljsko (*'adamâ*) 1,10 → 2,21:
- Poharana zemlja (1,10)
- → raduj se! (2,21)
 - Sinovi čovjeka/sinovi Adama (1,12 usp. 4,2):
- Bez radosti (1,12)
- Svi narodi (4,2) – na sud
 - Životinje 1,18.20 → 2,22:
- Uzdišu, lutaju – goveda, ovce, zvijeri (1,18.20)
- → Ne bojte se (2,22)

James Tissot, Prorok Joel

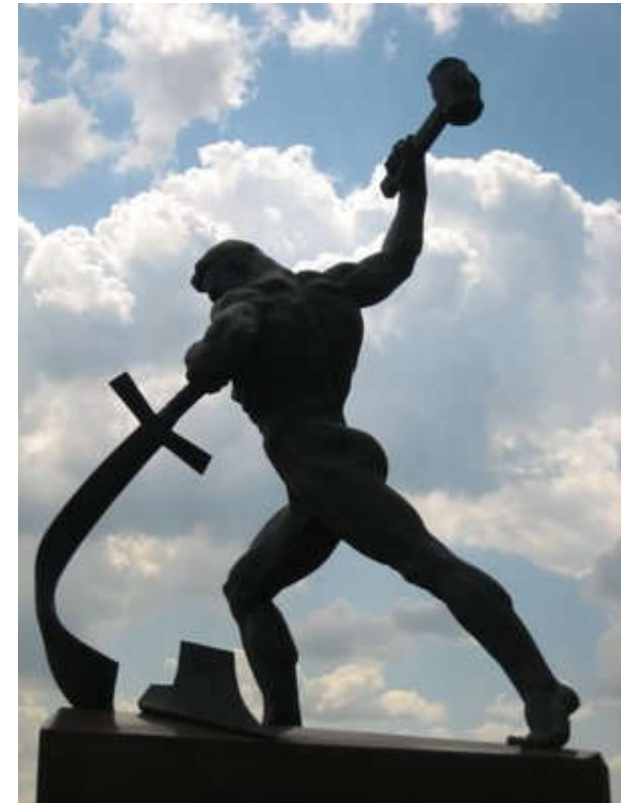
Apokalipsa

- Praelement u 2,2; 3,4?
- Tmina (2,2; 3,4) – חֹשֶׁק *hošek* (usp. Post 1,2)
 - sunce, mjesec, zvijezde u 2,10; 4,15?
- tamni 2,10; 4,15 (sunce tamno, mjesec krv 3,4)
 - Što je opustošeno u 2,3?
- “vrt Eden” *gan ‘eden* 2,3 (Post 2,15) – snaga napadača

Dan Gospodnji (1,15; 2,1.11; 3,4; 4,14)

- **Velik i strašan (2,11; 3,4)**
 - plug → mač; srp → koplje (4,10 ⇔ Iz 2,4)
- **Dan molitve (2,17) razlog → rezultat u 3,5?**
 - Razlog: Božja proslava među narodima (2,17)
 - Rezultat: spasenje (3,5)
- **Dan Božjega odgovora (2,19):**
 - “i odgovorio je יהוה svome narodu”
 - Formula milosrđa + Božje “pokajanje” (2,13)

Izrael i narodi

- **Izlijevanje Božjega Duha 3,1s**
 - Sveobuhvatno: sin/kći, mlad/star, sluge/služkinje – proroci
 - Petar na Duhove (Dj 2,16):
 - “što je rečeno po proroku Joelu”
- **Sveti zbor za narode (4,2)**
- = sud u dolini: יהוה + שפט *šafaṭ*
“suditi” (4,2.12) usp. v14
 - Dolina stroge odluke (2x v14)
- **Juda+Jeruzalem (4,1.6.20) ⇔ narodi (4,2.11s)**
- **Nova sudbina ⇔ Božji sud**

Obadija

עבדיה

Slično kao *Obadija* עבדיהו
iz Ilijina doba: Služiti + Jah

Prorok kraljevstva Božjega
(usp. Ob 21)

Važan i autentičan

- ❑ Sudbina junaka, ratnika u Ob 9a?
 - Užas ih spopada (KS), Očajavaju (Š.) ~
 - NZ: stražari *obamrli* (Mt 28,4)
 - ❑ Tko postavlja zamku u v7?
 - sustolnici
 - saveznici = izdajnici
 - ❑ Zaključak u v21b?
 - Kraljevstvo Božje → NZ
-
- Viđenje $h^a zôn$ (v1) > $hôzê$
 - ❑ glasnička formula (v1):
 - Ovako govori יהוה
 - ❑ Dodatna potvrda u v4.8:
 - יהוה נאם riječ Gospodnja
 - ❑ Izvještaj u 18b?
 - יהוה je govorio – opis, svjedočanstvo (usp. Š.)

Kome Gospodin govori

- **O Edomu, za Edom (v1, usp. v8)**
 - **Vokativ u v9:**
- **Teman (v9), Rim?**
- **Edom = Ezav (v8) usp. Post 36,1**
 - **Kao crljenica, (kosat = Seir) Post 25,26**
 - **“Ezav” u Ob?**
 - **6.8.9.18[2x].19.21 = 7x (izvanredno mnogo!)**
- **Drevni sukob – s kim (v10)?**
 - **S bratom Jakovom (v10)**
- **Gora Ezavova v8s.19.21 ⇔ gora Gospodnja, Sion v16s.21**
- **Bez razuma (v8)**
- **Bez ratnika (v9)**
- **Negebu u baštinu (v19) ⇔ pio Edom, pit će svi narodi (v16)**
- **Na sudu (v21) ⇔ spasitelji=suci (v21)**

Sud nad Edomom

- Narodi čuli zov (v1):
- Ustanimo u boj na nj (=Edom)
 - Slike u v5s.9?
- Pljačka, berba (bez ostatka) v5
- Pretres (6)
- Bez ratnika (9)
 - Božji sud u v8?
- Edom bez mudraca (8)
- iskorijenjen (v10.18)
 - Odsječen zauvijek (v10)
 - Bez preživjelih (v18)

- Razlog u v3?
- Oholost, Bogu poznata
 - “Tko će me spustiti!” (3)
 - Odgovor: “Ja” (4)

Dan nevolje

- ❑ Dan Gospodnji za sve narode (v15):
- Edomu: dan uzvrata (15b): “tvoja djela na tvoju glavu” – *rat Gospodnji*
 - ❑ Onaj dan (v8)
- ⇔ dan nevolje u v11-14 (10x “dan”, suprotnim redom:)
- Dan tjeskobni 2x (v12.14)
- Dan nevolje naroda Božjega (v13)
- Dan nevolje njegove 2x (v13)
- Dan Edomova brata (v12)
- Dan njegove nesreće (v12)
- Dan propasti Judejaca (v12)
- Edom stoji po strani (v11)
- Pad Jeruzalema (v11) 587. pr. Kr.

Osam zapovijedi Božjih (Ob 12-14)

- לֹא 'al – ne! u imperativu (⇔ לוֹ lo')
- 3x u v12:
- Ne naslađuj se (“ne gledaj”),
- Ne likuj (“ne raduj se”)
- Ne širi usta
- 3x u v13:
- Ne provaljuj
- 2x u v14:
- Ne naslađuj se (“ne gledaj”) ■ Ne ubijaj bjegunce
- Ne poseži ■ Ne izručuj preživjele

